

Η διδασκαλία του Κλήμεντος Ρώμης για τη σωτηρία (Χρήστος Αραμπατζής, Καθηγητής Τμ. Θεολογίας ΑΠΘ)

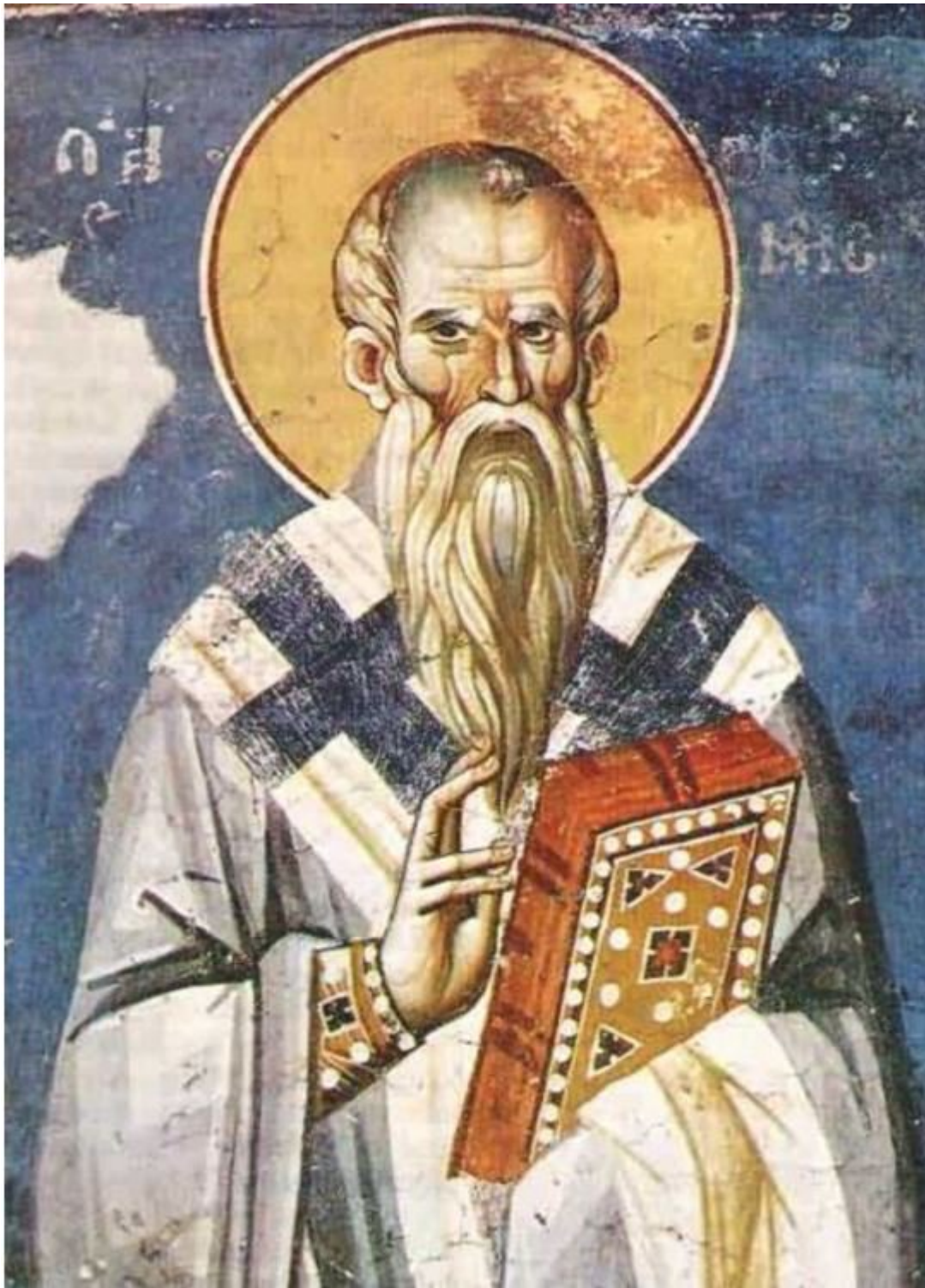
/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=161811>]

Τα ζητήματα θεοδικίας που πολλές φορές βρίσκονταν στο επίκεντρο της ανάλυσης αντιμετωπίζονται ως ευεργετικές ενέργειες του Θεού προς τους εκλεκτούς του και ως αφορμή λύτρωσης για τα δοκιμαζόμενα πρόσωπα (56).

Η ερμηνεία των δεδομένων του ιστορικού βίου είναι απολύτως θεοκεντρική και σε καμιά περίπτωση δεν έχει ανθρώπινα κριτήρια. Η πρωτοβουλία της συνάντησης ανήκει πάντοτε στον Θεό, ενώ η έκβαση και η ποιότητα της σχέσης ανήκει πάντοτε στο “θέλειν” του ανθρώπου (38).

Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο ο Κλήμης εντάσσει την διδασκαλία του για την πίστη και την υπακοή προς τον Θεό, στοιχεία διάχυτα σε όλα τα μέρη της επιστολής. Μάλιστα σε αρκετές περιπτώσεις, στην εξειδίκευση της ερμηνευτικής του προσέγγισης, η πίστη και η υποταγή στο θέλημα του Θεού δεν υπακούουν σε λογικές αναλύσεις και στο αξιακό σύστημα του κόσμου, (45) αλλά βρίσκονται στον αντίποδά του και το ανατρέπουν, όπως ακριβώς κάνει και ο Παύλος στο 3, 18-23 της Α' Κορ.

Τα αίτια της αναστάτωσης και της διάσπασης της ενότητας της Εκκλησίας της Κορίνθου βρίσκονται στην απομάκρυνση του ανθρώπου από την απόλυτη πίστη στον Θεό, από την υπακοή στο ίδιο θέλημα και από την εκδήλωση των παθών που προκαλείται από αυτήν την επιλογή.

Μάλιστα η ανάλυση, σταδιακά, από το θεωρητικό της μέρος υποπίπτει σε ρεαλιστικά και ιστορικά παραδείγματα, για να συντεθεί κατά αυτόν τον τρόπο **ο περί σωτηρίας λόγος του Κλήμεντος.**

Το περίγραμμα της εν Πνεύματι ζωής: η Χάρη του Θεού και η ενεργητική της φανέρωση

Από το προοίμιο της επιστολής του ο επίσκοπος Ρώμης επισημαίνει δύο αγιογραφικά δεδομένα τα οποία και κυριαρχούν στην μετέπειτα πραγμάτευση όλων των επιμέρους ζητημάτων που απασχολούσαν την Εκκλησία της Κορίνθου.

Το πρώτο είναι η κλήση του Θεού προς τους ανθρώπους να γίνουν άγιοι μέσα στο θέλημά του, υποταγμένοι και εμποτισμένοι με αυτό.

Το δεύτερο είναι ότι αυτή η κλήση γίνεται πραγματικότητα διά του Ιησού Χριστού. Η θετική απάντηση του ανθρώπου στην κλήση του Θεού γίνεται μόνο μέσα στην πλούσια χάρη που ο Πατήρ διά του Ιησού δωρίζει στους ανθρώπους.

Αυτή η Χάρη, η πραγματικότητα της πλήρους έκχυσης του αγίου Πνεύματος στα μέλη της Εκκλησίας ,εκδηλωνόταν στην πραγματικότητα της καθημερινής ζωής της Εκκλησίας, μέσα από την βαθιά και λιπαρά εσωτερική ειρήνη των μελών της, καθώς και στον ακόρεστο πόθο προς αγαθοποιία (2,2).

Ο Κλήμης δεν κάνει τίποτε άλλο παρά να επαναλαμβάνει τον Παύλο ερμηνευτικά και να προσδιορίζει εκ νέου, ότι η ευεργετική ενέργεια του Πνεύματος (46-47) δωρίζει τις αρετές και τα χαρίσματα στα μέλη της Εκκλησίας, μη εξαιρουμένης και αυτής της πίστης (7,8).

Αυτής της Χάρης ήταν κοινωνοί και αποδέκτες οι Κορίνθιοι έχοντας ως κύρια χαρακτηριστικά της πνευματικής ζωής τους την “πανάρετη και βεβαία πίστη”, την εν Χριστώ ευσέβεια, την μεγαλοπρεπή φιλοξενία και την τέλεια και ασάλευτη γνώση (1,2).

Ο Κλήμης δεν περιορίζεται σε μια γενική παράθεση των ποιοτήτων που διακρίνουν τα μέλη της Εκκλησίας της Κορίνθου αλλά περιγράφει λεπτομερώς τις ενεργητικές εκφάνσεις αυτής της πνευματικότητας, της εν Πνεύματι ζωής. Κατά την περιγραφή του, κινούμενος μεταξύ του δέοντος και της πραγματικότητας εκθέτει με σαφήνεια όλα τα χαρακτηριστικά της πνευματικής ζωής που θα συναντήσουμε στην μετέπειτα ασκητική γραμματεία.

Οι πιστοί κατανοούσαν την **“ίδία”** αδυναμία, **έχοντας ως χάρισμα από το Πνεύμα την συνειδητή αποδοχή της ανεπάρκειάς τους**. Παρέμεναν προσηλωμένοι και αρκούμενοι στα του Χριστού εφόδια, στα όσα δηλαδή ο Χριστός τους χάριζε, **μαρτυρώντας τη βιωματική προσέγγιση της διδασκαλίας του, των παθών του και του θελήματός του** (2,2).

Η επίγνωση του θελήματος του Θεού, όπως πραγματώθηκε στο πρόσωπο του Ιησού, είναι η κινητήρια δύναμη που καλεί μέσα από τη συνεχή προσευχή και μετάνοια στην εκζήτηση του ελέους του Θεού. Η σωτηρία και η λύτρωση είναι μία συνεχής δωρεά προς τους εκζητούντες αυτήν.

Η ποιότητα και τα γνωρίσματα της σχέσης του ανθρώπου με τον Θεό αντανακλώνται σε όλα τα επίπεδα της πνευματικής και φυσικής ζωής του ανθρώπου. Η ειλικρίνεια και η συνειδητή υπακοή στο θέλημά του έχει ως επακόλουθο οι αρετές που εκδηλώνονται στον κοινωνικό και εκκλησιαστικό βίο (2,3-7), να ορίζονται ως έξωθεν στολισμός τους. Η ένθερμη πίστη συνυπάρχει με την βεβαιότητα του φόβου του Θεού.

[Συνεχίζεται]